

spodní části se nacházela světnice pro čeleď. V roce 1823 byla fara přestavěna do současné podoby. V letech 1806 – 1820 zde působil vlastenecký farář Antonín Jaroslav Puchmajer. Roku 1818 založil v Radnicích první českou knihovnu – Čtenářskou společnost radnickou. Na budovu byla zasazena v roce 1868 pamětní deska s Puchmajerovou bustou. Při jejím odhalení pronesl slavnostní řeč F. Palacký.

Lokalita Ovčín

Nález světového významu (naleziště se nachází asi 1 km za městem, směrem na Přivětice, pod kopcem Florián). V roce 2002 proběhl na lokalitě Ovčín výzkum mladopravohorní karbonské vegetace. Tento výzkum má v Čechách a především na Radnicku dlouholetou tradici. První výzkumy sahají do období první poloviny devatenáctého století, kdy si rostlinných fosilií všiml hrabě Kašpar Šternberk, který na toto téma sepsal v roce 1820 rozsáhlé dílo, jež se stalo základem paleobotanické vědy. Lokalita Ovčín skrývá flóru z období karbonu (stáří 309 mil. let). Je jedinou lokalitou na světě, která je přístupná a vědecky zpracovávána, neboť se zde nachází vegetace pohřbená ve vulkanickém materiálu, kde původně rostla. V průběhu výzkumu zde byl učiněn významný nález. Podařilo se odhalit větší část větve stromovité plavuně (*Lepidodendron selaginoides*) v délce 1,30 m. Jedná se o největší vzorek svého druhu na světě. Nálezem této fosilie se zapsalo město Radnice nesmazatelně do paleobotanické mapy světa. Nález je možné obdivovat v expozici Západočeského muzea v Plzni.

Aktuální informace o pořádání kulturních a společenských akcí města najdete na: www.mesto-radnice.cz nebo dotazem na: mesto.radnice@mesto-radnice.cz, osobně v Informačním centru města Radnic a mikroregionu Radnicko, nám. Kašpara Šternberka 2, 338 28 Radnice, tel.: 371 795 228, mobil: 734 258 852, email: martin.caletka@mesto-radnice.cz.

Úřady, instituce a památky:

MěÚ Radnice,
nám. Kašpara Šternberka 363, tel.: 371 795 234,
e-mail: olga.polakova@mesto-radnice.cz
Úřední hodiny:
pondělí 8.00 – 18.00
středa 8.00 – 17.00
úterý, čtvrtek, pátek 8.00 – 13.00

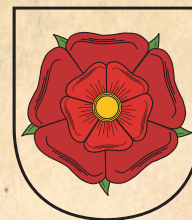
Muzeum Josefa Hyláka Radnice,
nám. Kašpara Šternberka 2, tel.: 371 795 228,
mobil: 734 258 852,
e-mail: martin.caletka@mesto-radnice.cz
Otevírací doba:
pondělí – neděle 8.00 – 16.30

Městská knihovna Radnice,
nám. Kašpara Šternberka 533, tel.: 371 740 817,
e-mail: MK.Radnice@seznam.cz
Otevírací doba pro dospělé:
pondělí 9.00 – 12.00, 13.00 – 18.00
středa 9.00 – 11.00, 12.00 – 17.00
čtvrtek 9.00 – 12.00
Otevírací doba pro mládež:
středa 12.00 – 17.00

Ekocentrum Radnice (bývalá synagoga),
Na Potocích 211, tel.: 606 956 408, 724 077 208
Otevírací doba:
úterý 9.00 – 12.00, 14.00 – 17.00
středa 9.00 – 12.00, 14.00 – 17.00
(příp. po tel. domluvě)

Židovský hřbitov za městem – volný přístup.
Kostel Sv. Václava – otevřen při bohoslužbách.
Kaple Navštívení Panny Marie na Kalvárii je pro veřejnost uzavřena.

Podklady byly získány z archivu Muzea Josefa Hyláka v Radnicích.
Foto: Pavel Gregor, Martin Hübner a Markéta Purmová.

RADNICE

Vítejte v Radnicích,

v místě s bohatou historií, kulturními tradicemi a krásnou přírodou. Předkládáme Vám stručný přehled pamětihodností našeho města a doufáme, že se k nám budete rádi a často vracet.

Radnice – městečko ležící na západním okraji Křivoklátské vrchoviny se prvně připomíná roku 1336, kdy je král Jan Lucemburský spolu se Zbirem, Týčkem, Mýtem a Újezdem prodal Rožmberkům. Ti vlastnili Radnice téměř sto let. Z dalších majitelů byli významní Černínové, za nichž byly Radnice roku 1570 privilegiem krále Maxmiliána II. povýšeny na město. Hrabě Kazimír Ferdinand z Kupferwaldu nechal zdejší zámek přestavět v barokním slohu. V 18. století získaly Radnice díky působení významných umělců barokní charakter. Roku 1758 se městečko stalo majetkem Šternberků, jež je vlastnili až do roku 1945. Šternberkové podporovali české vlastence. Ve městě po dlouhou dobu působil kněz Antonín J. Puchmajer. V Radnicích se narodil teologický spisovatel Jakub Rafael Macan (1795–1849) či světoznámá zpěvačka Gabriela Roubalová (1843–1922), která pod uměleckým jménem La Boema okouzlovala celý svět a jejíž pamětní desku naleznete na budově známku čp. 1. Jako podučitel zde pracoval v letech 1867–1871 slavný spisovatel Josef Kořenský, jehož pamětní deska je umístěna na domě čp. 239. Z radnic pochází ing. Václav Kočka-Amort, odborný spisovatel a mecenáš muzea. Narodil se tu významný spisovatel a žurnalista Petr Fingal (1899–1940), jehož pamětní desku můžete vidět v Dědické ul. čp. 112. Jeho dílo obsahuje přes 300 povídek, 15 románů, 19 divadelních her a 2 sbírky básní. V letech 1884–1964 se zapsal do radnických dějin také stupenský rodák, skladatel Josef Bartovský, který zde trávil prázdniny v rodině svého tchána učitele Hermana. Pamětní deska je umístěna na budově muzea. Na zdejší škole působila řada významných učitelů, z nichž vynikl řídící učitel Josef Hylák (1852–1919), spoluzakladatel zdejšího muzea a významný regionalista Radnicka. Věhlasná lidová léčitelka a diagnostička Božena Kamenická (1898–1996) zde léčila více než 20 let. Pamětní deska je na domě čp. 130, kde bývala její ordinace. Vrcholu svého rozvoje Radnice dosáhly v osmdesátých letech 19. století, kdy se staly přirozeným centrem oblasti. V této době v městečku žilo téměř 2400 obyvatel, z nichž většina se živila sklářstvím nebo těžbou černého uhlí. K městu přináležel také osada Sv. Barbora.

Kostel sv. Václava

Barokní stavba z roku 1720. Založen byl již roku 1384 – tehdy stával poněkud více do náměstí. V roce 1698 vyhořel. Oheň založen francouzskými žháři. V roce 1720 kostel znovu postaven hrabětem Kazimírem z Kupferwaldu a jeho ženou Ludmilou Konstancíí, rozemnou hraběnkou z Bubna a Litic.

Pomník sv. Jana Nepomuckého

Sochu nechal zhotovit r. 1722 tehdejší majitel radnického panství Kazimír Ferdinand z Kupferwaldu, pán v Radnicích a Suchomastech a jeho

manželka Ludmila Konstancie, roz. hraběnka z Bubna a Litic. Latinské nápisy na podstavci sochy jmenují sv. Jana Nepomuckého trvalým květem a patronem našeho království. Barokní památka je kamenickou prací, autor není znám. Socha stojí na bohatě zdobeném soklu a zednický upravený podstavci. Použitý materiál je pískovec. Socha byla v roce 1993 restaurována.

Kašna na náměstí

Chráněná památka pochází asi z roku 1870. Ještě za první republiky z ní občané čerpali vodu do puten a voznic. Byla určena pro horní polovinu města. Od šedesátých let sloužila jako velká květinová mísa. V roce 1992 byla znovu upravena na kašnu a konzervována.

hrabětem z Bubna a Litic, jehož znak (uložený v městském muzeu), byl umístěn nad chrámovými dveřmi. Stavba byla pravděpodobně provedena dle plánů K. I. Dienzenhofera, o čemž svědčí jeho návštěvy v Radnicích v té době. Roku 1759 byl postaven oltář Panny Marie na Kalvárii od Jana, hraběte ze Šternberků a jeho manželky Josefy, roz. hraběnky z Kolovrat. O rok později byla postavena Křížová cesta na Kalvárii, která je již opravena a slouží k procházkám místních obyvatel. Nedaleko kostelíka se nachází objekt zvaný „Poustevna“ z roku 1735, který je v soukromém vlastnictví.

Pomník Mistra Jana Husa

Tento pomník na náměstí Kašpara Šternberka patří k největším a nejlepším pomníkům v západních Čechách připomínajících slavnou dobu husitskou. Postaven byl v roce 1921 a je dílem plzeňského akademického sochaře Vojtěcha Šípa. Jeho slavnostnímu odhalení byl přítomen spisovatel Jan Herben. Jak je dokládáno nápisem na podstavci, na stavbě pomníku se podíleli dobrovolnými peněžními sbírkami radniční občané.

Synagoga a židovský hřbitov

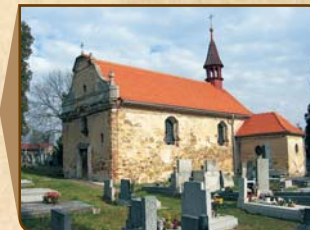
V Radnicích bývala v 19. století početná židovská obec s budovou synagogy a židovským hřbitovem za městem, na kterém se zachovaly náhrobky z konce 18. století. Stavba radnické synagogy pochází z konce 18. století. Od 2. světové války do roku 1990 sloužila jako autopravna. Jako všechny malé synagogy měla i tato dva vchody. Hlavní pro muže a vedlejší ženský na galerii, která byla používána i jako zimní učebna. Ve východní zdi se zachoval výklenek, ve kterém byl vsazen svatostánek se svítky Tory. Dodnes se zachovalo torzo arkády, pod kterou jsou na stěnu namalovány dvě desky s prvními slovy všech deseti přikázání. Desatero je odborně restaurováno. Ve zdejší synagoze působil v letech 1843 – 1846 (jako na jediném působišti v Čechách) rabín Isak Mayer Weis-Wise. V roce 1846 odešel do USA, kde je znám jako zakladatel reformního judaismu a jeho osoba tam požívá velké vážnosti. V roce 1990 byl objekt navrácen Židovské náboženské obci v Plzni, která jej v roce 1992 prodala ZO ČSOP Radnice.

Od té doby probíhá neustále rekonstrukce objektu. V roce 1994 prohlásilo Ministerstvo kultury radnickou synagogu za kulturní památku ČR. Dnes v objektu sídlí Ekocentrum, které se zaměřuje na výchovu v oblasti ochrany přírody. Nedílnou součástí činnosti je pořádání různých kulturních akcí, výstav a besed pro veřejnost.

Kaple sv. Rosalie

Nachází se ve středu hřbitova. Byla vybudovaná roku 1713 na bývalé louce manželů Duchcovských. Tato louka sloužila do roku 1680 jako pohřebiště morem zemřelých. Do tohoto prostoru byly v roce 1856 převezeny na 89 forách kosti ze zrušeného hřbitova kolem farního kostela. Roku 1835 kaple vyhořela, ale v roce 1836 byla znovu vystavěna radnickým měšťanem Václavem Vojtěchem Duchcovským. Barokní stavba je zakončena třemi stranami osmiúhelníku. V současné době kaple prochází rekonstrukcí.

Dům u Hvězdy

Původní zámek byl budovou rozsáhlou, dvoupatrovou, s dvěma průjezdy a bočními křídly. Byl vystavěn v druhé polovině 17. století vrchností Maloveckou z Malova na místě bývalého velkého gruntu Mrázovského. Pod domem jsou rozsáhlé sklepy, kterých bylo za doby vrchnostenských soudů používáno jako vězení. Tam byli vězněni vranovští sedláci, když se soudili o tamní lesy, i pověstný lotr Kámen, který vyvraždil Cukrův mlýn. V pozdější době byl objekt restaurován na hostinec Hvězda a dále na Městské kulturní středisko. Sál v poschodí sloužil po léta společenskému a kulturnímu životu města a ochotnickému divadlu. Po roce 1990 byl objekt pro nevyhovující stav uzavřen.

Muzeum Josefa Hyláka

Radnické muzeum je nejstarším muzeem v okrese Rokycany. Bylo založeno 11. října 1891, kdy se sešla z iniciativy řídícího učitele Josefa Hyláka, kaplana Karla Ibla a učitele Jana Hlouška Společnost přátel starožitností. Povolení ke zřízení spolku došlo 29. 6. 1892. První valná hromada Muzejního družstva, které přijalo název „Kašpar Šternberk“ po zakladateli Národního muzea a někdejším majiteli radnického panství, se konala 24. července 1892.

Muzeum mělo k dispozici objekty: v přízemí budovu bývalé radnice čp. 71-2, výstavní místnosti s kanceláří s depozitářem – budovu čp. 84 v Dědické ulici – 4 výstavní místnosti, se dvěma místnostmi pro depozitář a se sklepem, kde bylo instalováno hornické nářadí a svázná štol. 11. července 1965 v budově bývalé radnice čp. 71 byla nově instalována Puchmajerova Pamětní síň a Síň starých Radnic.

V 80. letech dvacátého století byly muzejní sbírky přemístěny do domu čp. 2 – zvaného v minulosti Jakšovský, později Falků. Dům vyniká pěknou barokní střechou a je charakteristickým stánkem pro muzejní sbírky. Postaven byl v roce 1730.

Fara

V Radnicích byla fara již od roku 1352. Roku 1701 vyhořela a s ní i celý farní archiv s matrikou. Nově vystavěná fara v roce 1719 byla jen do poloviny zděná a obsahovala jen jeden pokoj s komorou pro faráře. Ve

